

Dødsårsager i Grønland 2016 og 2017

Opsummering

Kræft og hjertesygdomme var langt de hyppigste dødsårsager i 2016 og 2017. 22,5 % (108 ud af 480) af dødsfaldene i 2016 og 25,1 % (126 ud af 501) af dødsfaldene i 2017 var relateret til kræft, mens hhv. 14,2 % og 14,4 % af dødsfaldene i 2016 og 2017 var relateret til hjertesygdomme.

Hverken i 2016 eller 2017 var der dødsfald som følge af komplikationer ved svangerskab, fødsel og barsel.

Indledning

Landslægeembedet modtager dødsattester vedrørende dødsfald i Grønland, som løbende registreres og kvalitetssikres. Dødsattesterne sendes efterfølgende til Sundhedsdatastyrelsen (tidligere "Afdelingen for National Sundhedsdokumentation" på Statens Seruminstitut), som foretager kodning af dødsårsagerne samt til registrering i dødsårsagsregistret. Til kodning af dødsårsagerne anvendes den internationale sygdomsklassifikation (ICD). ICD er udarbejdet af Verdenssundhedsorganisation (WHO), og i 1990 blev den tiende revision (ICD-10) godkendt. I 1994 blev ICD-10 klassifikationen taget i brug i de nordiske lande (1).

ICD-10 klassifikationen grupperer sygdomme og dødsårsager, således at der kan opstilles data til statistik og analyse (1). Disse analyser tydeliggør dødsårsagerne i Grønland, og gør dem sammenlignelige med dødsårsagerne i de lande, som bruger ICD-10 klassifikationen.

Årligt er der et antal dødsattester, som Landslægeembedet ikke modtager af forskellige årsager og hvor dødsattestens side 2, hvor dødsårsagerne er noteret ikke kan fremskaffes.

Derfor vil der som oftest være færre antal døde i materialet fra Landslægeembedet end i det, som fremgår i materialet fra Grønlands Statistik. Til forskel fra tidligere år har Landslægeembedet til datasættet fået tilført gruppen af dødsfald uden dødsattester ved samkørsel med CPR-registeret. Disse får deres egen dødsårsagskode og dødsmådekodning, som ikke er med i ICD-10 kodningen (R990). Det medfører, at gruppen af dødsfald uden medicinske oplysninger er blevet større (Gruppe A-24 på A-listen) sammenlignet med tidligere år.

A-listen er en oversigt over de anvendte intervaller i ICD-10-klassifikationen (Appendix, side 7-8). A-listen bruges til at gruppere dødsårsager i 24 overordnede diagnosegrupper. Tal fra dødsårsagsregistret er anvendt i dette notat. I notatet beskrives dødsårer og dødsårsager i årene 2016 og 2017.

Dødsårer i 2016 og 2017

Dødsårer angives ved afkrydsning på dødsattesten. Der kan vælges mellem naturlig død, ulykker, drab, selvmord og uoplyst.

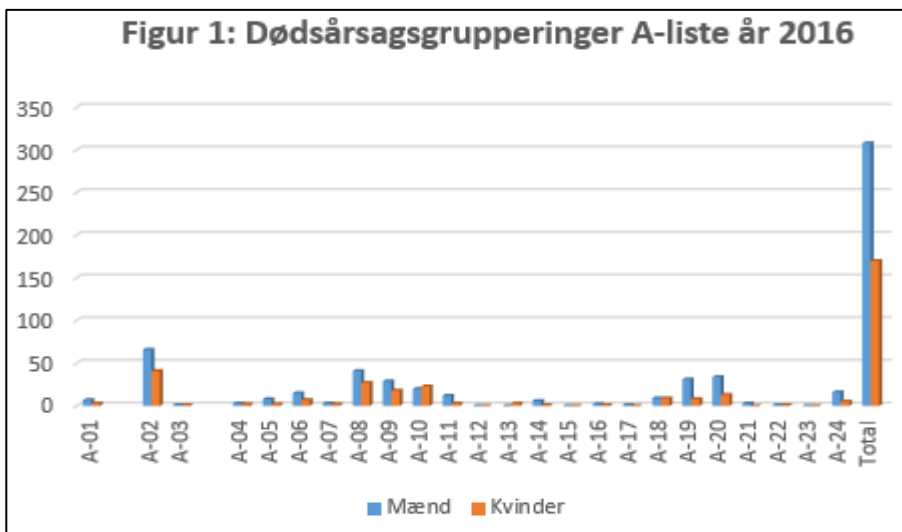
Nedenfor viser tabel 1 dødsfald i 2016 og 2017 opdelt på dødsårsager. Den hyppigste dødsårsag var naturlig død, efterfulgt af selvmord og ulykke.

Tabel 1. Dødsårsag 2016 og 2017				
	2016		2017	
	Antal	Procent	Antal	Procent
Naturlig død	367	76,5	422	84,2
Ulykke	38	7,9	29	5,8
Drab	4	0,8	6	1,2
Selvmord	48	10,0	40	8,0
Uoplyst, med dødsattest	2	0,4	1	0,2
Uoplyst, uden dødsattest	21	4,4	3	0,6
Hovedtotal	480	≈100,0	501	≈100,0

Sidst i tabel 1 vises, at der var 3 (0,6 %) i 2017, der havde dødsårsagen "Uoplyst, uden dødsattest", hvilket var meget færre sammenlignet med 2016 hvor der var 21 (4,4 %).

Dødsårsager i 2016

I dette afsnit beskrives de hyppigste dødsårsager i 2016.

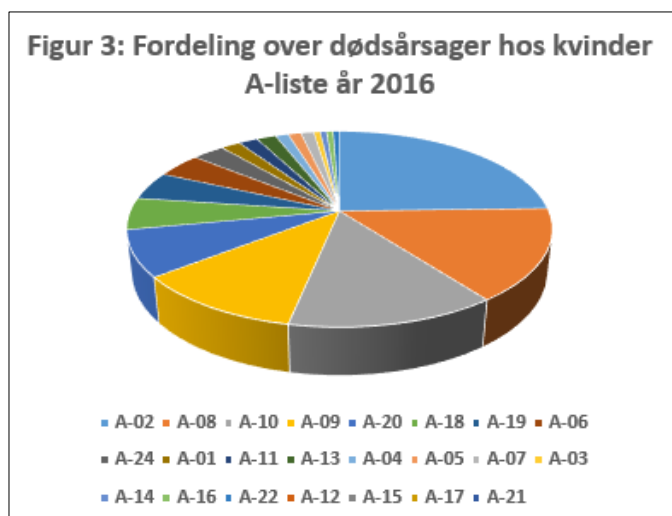
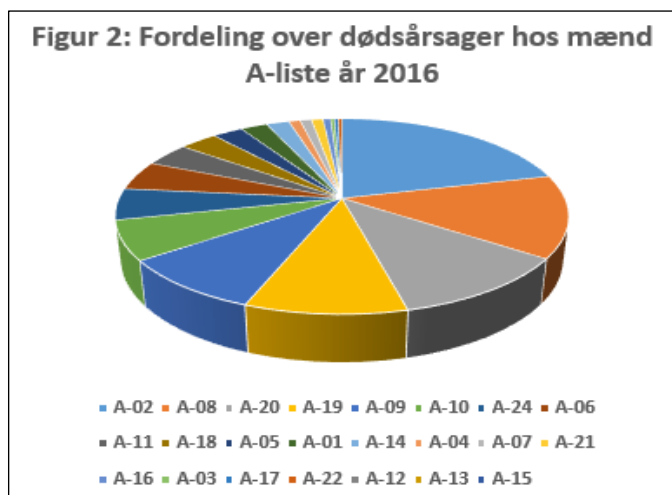
Der var i alt 480 dødsfald i 2016. Figur 1 viser dødsfald i 2016 fordelt på køn og dødsårsager, og der ses en stor kønsforskel i antallet af døde i 2016, med flere mænd (n=308) end kvinder (n=172). Som det fremgår af tabel 2 skyldes denne kønsforskel især betydeligt flere dødsfald som følge af ulykker og selvmord hos mænd, men også dødsfald som følge af kræft og hjertesygdomme var hyppigere hos mænd.

Kræft og hjertesygdomme var langt de hyppigste dødsårsager i 2016 (nedenfor i tabel 2), hvor 22,5 % (108 ud af 480) af dødsfaldene var relateret til kræft, mens 14,2 % af dødsfaldene var relateret til hjertesygdomme.

På en delt 3. pladsvar dødsfald relateret til "Andre kredsløbssygdomme" (Gruppe A-09), som udgjorde 9,8 % af dødsfaldene (47 ud af 480), samt dødsfald som følge af "Selvmord" (Gruppe A-20), som udgjorde 10,0 % af dødsfaldene.

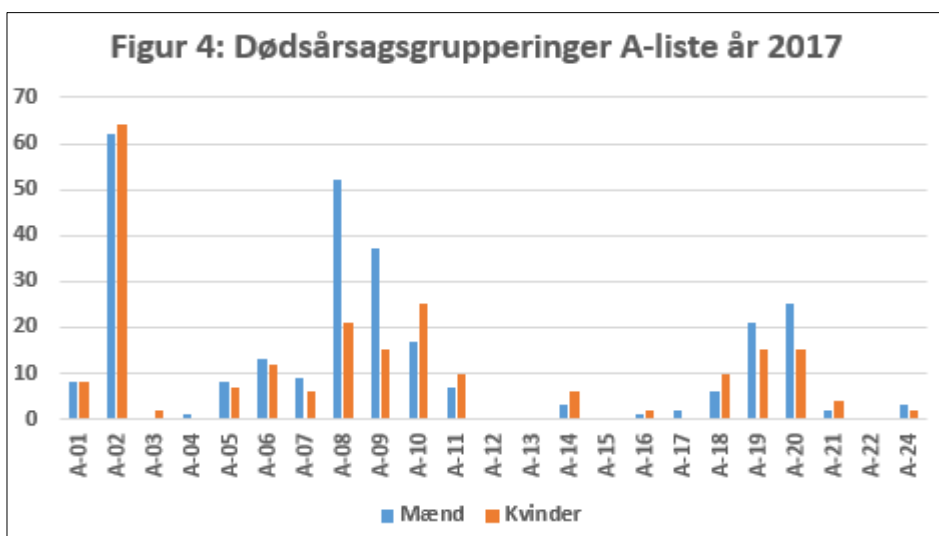
Tabel 2. De hyppigste dødsårsager ud fra A-liste gruppering i 2016							
		Mænd		Kvinder		Alle	
		Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
	Total	308	100	172	100	480	100
A-02	Kræft	66	21,4	42	24,4	108	22,5
A-08	Hjertesygdomme	42	13,6	26	15,1	68	14,2
A-09	Andre kredsløbssygdomme	28	9,1	19	11,0	47	9,8
A-20	Selv mord	34	11,0	14	8,1	48	10,0
A-19	Ulykker	30	9,8	8	4,7	38	7,9
A-10	Sygdomme i åndedrætsorganer	20	6,5	23	13,4	43	9,0
A-15	Komplikationer ved svangerskab, fødsel og barsel	-	-	0	0,0	0	0,0

Derudover viser data, at ingen døde af "Sygdomme i hud og underhud" (Gruppe A-12) i 2016. Ligeliges viser data, at ingen mænd døde af "Sygdomme i knogler, muskler og bindevæv" (Gruppe A-15), og ingen kvinder døde af "Komplikationer ved svangerskab, fødsel og barsel" (Gruppe A-15) eller "Medfødte misdannelser og kromosom-anomalier" (Gruppe A-17).

Ovenfor i Figur 2 og 3 vises fordelingen af dødsårsagerne i 2016 henholdsvis hos mænd og kvinder. For kvindernes vedkommende var dødsfald som følge af "Sygdomme i åndedrætsorganer" (Gruppe A-10) den tredje hyppigste dødsårsag, mens dødsfald relateret til "Selvmord" (Gruppe A – 20) var den 3. hyppigste dødsårsag for mænd i 2016.

Dødsårsager i 2017

Der var i alt 501 dødsfald i 2017, hvoraf 277 var mænd og 224 var kvinder. Figur 4 viser fordelingen af dødsårsagerne for begge køn.

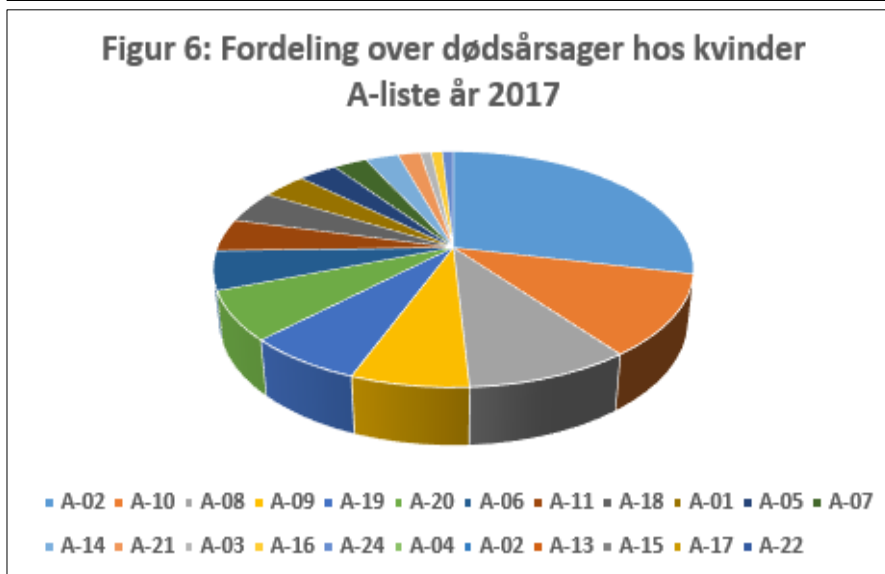
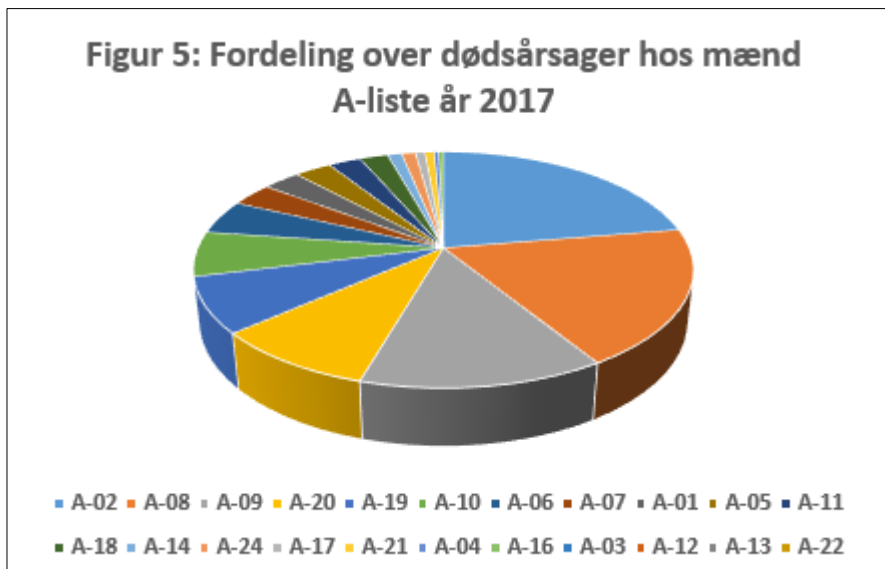
		Mænd		Kvinder		Alle	
		Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Total		277	100	224	100	501	100
A-02	Kræft	62	22,4	64	28,6	126	25,1
A-08	Hjertesygdomme	52	18,8	21	9,3	73	14,6
A-09	Andre kredsløbssygdomme	37	13,4	15	6,7	52	10,4
A-10	Sygdomme i åndedrætsorganer	17	6,1	25	11,2	42	8,4
A-20	Selv mord	25	9,0	15	6,7	40	8,0
A-19	Ulykker	21	7,6	15	6,7	36	7,2
A-15	Komplikationer ved svangerskab, fødsel og barsel			0	0,0	0	0,0

Tabel 3 viser, at kræft (n=126 [25,1 %]) igen var den hyppigste dødsårsag i 2017 hos både kvinder og mænd efterfulgt af hjertesygdomme og andre kredsløbssygdomme. Igen i 2017 var der overvægt af mænd der døde som følge af ulykke eller selvmord.

Derudover viser data, at ingen døde af "Sygdomme i hud og underhud" (Gruppe A-12), "Sygdomme i knogler, muskler og bindevæv" (Gruppe A-13) eller "Hændelser med uvis omstændighed" (Gruppe A-22) i 2017.

Ligeliges viser data, at ingen mænd døde af "Andre svulster (anden neoplasi)" (Gruppe A-03) og hos kvinder døde ingen af "Sygdomme i blod (-dannende) organer,

sygdomme, som inddrager immunsystem” (Gruppe A-04), ”Komplikationer ved svangerskab, fødsel og barsel” (Gruppe A-15) eller ”Medfødte misdannelser og kromosom-anomalier” (Gruppe A-17).

Figur 5 og 6 viser fordelingen af dødsårsagerne i 2017 henholdsvis hos mænd og kvinder. For begge køn var kræft den hyppigste dødsårsag. For kvindernes vedkommende var dødsfald som følge af ”Sygdomme i åndedrætsorganer” (Gruppe A-10) den anden og ”Hjertesygdomme” (Gruppe A-08) den 3. hyppigste dødsårsag, mens dødsfald relateret til ” Hjertesygdomme” (Gruppe A-08) den anden og ”Andre kredsløbssygdomme” (Gruppe A – 09) var den 3. hyppigste dødsårsag for mænd i 2017.

Dødsfald som følge af smitsomme sygdomme

Dødsfald som følge af smitsomme sygdomme klassificeres i A-listen gruppe A-01 og er opdelt i undergrupper således at man kan se hvilke smitsomme sygdomme, som var årsag til dødsfaldene.

I 2016 og 2017 var der henholdsvis 2 og 3 dødsfald med tuberkulose som dødsårsag. Der var ingen dødsfald på baggrund af infektioner med meningokokker hverken i 2016 eller 2017. Tre mænd døde af symptomer relateret til AIDS 2016, mens en kvinde døde af AIDS i 2017. Der var ingen dødsfald som følge af viral leverbetændelse hverken i 2016 eller i 2017.

For yderligere informationer

Ved ønske om at sammenligne dødsårsagsstatistikken i Grønland med nordiske lande, kan lignende statistik findes i NOMESCOs publikationer <http://nowbase.org/da/publications>. Heri bliver data fremstillet detaljeret med ICD-10 koder, men samtidig gør man i NOMESCOs årbog også opmærksom på forskelle i kultur og dødsårsagskodninger.

Dødsfald af andre dødsårsager i 2016 og 2017 kan læses i Appendix tabel 4 og 5.

Appendix

Gruppe	Navn	Mænd		Kvinder		Alle	
		Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
A-01	Infektiøse inkl. parasitære sygdomme	7	2,3	3	1,7	10	2,1
A-02	Kræft	66	21,4	42	24,4	108	22,5
A-03	Andre svulster (anden neoplasi)	1	0,3	1	0,6	2	0,4
A-04	Sygdomme i blod (-dannende) organer, sygdomme, som inddrager immunsystem	3	1,0	2	1,2	5	1,0
A-05	Endokrine og ernæringsbetingede sygdomme samt stofskiftesygdomme	8	2,6	2	1,2	10	2,1
A-06	Psykelige lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser	15	4,9	7	4,1	22	4,6
A-07	Sygdomme i nervesystemet og sanseorganerne	3	1	2	1,2	5	1,0
A-08	Hjertesygdomme	42	13,6	26	15,1	68	14,2
A-09	Andre kredsløbssygdomme	28	9,1	19	11,0	47	9,8
A-10	Sygdomme i åndedrætsorganer	20	6,5	23	13,4	43	9,0
A-11	Sygdomme i fordøjelsesorganer	12	3,9	3	1,7	15	3,1
A-12	Sygdomme i hud og underhud	0	0	0	0	0	0
A-13	Sygdomme i knogler, muskler og bindevæv	0	0	3	1,7	3	0,6
A-14	Sygdomme i urin- og kønsorganer	6	1,9	1	0,6	7	1,5
A-15	Komplikationer ved svangerskab, fødsel og barsel	0	0	0	0	0	0
A-16	Visse sygdomme, der opstår i perinatalperioden	2	0,65	1	0,6	3	0,6
A-17	Medfødte misdannelser og kromosom-anomalier	1	0,3	0	0	1	0,2
A-18	Symptomer og abnorme fund, dårligt definerede årsager	10	3,2	9	5,2	19	4,0
A-19	Ulykker	30	9,7	8	4,7	38	7,9
A-20	Selv mord og selvmordsforsøg	34	11,0	14	8,1	48	10,0
A-21	Drab, overfald	3	1,0	0	0	3	0,6
A-22	Hændelser med uvis omstændighed	1	0,3	1	0,6	2	0,4
A-23	Legale interventioner inkl. krigshandlinger (politi, militær, krigstilstand)	0	0	0	0	0	0
A-24	Dødsfald uden medicinske oplysninger	16	5,2	5	2,9	21	4,4
Total		308	100,0	172	100,0	480	100,0

Tabel 5. : Dødsfald for mænd og kvinder 2017, i absolutte tal og procenter, dødsårsagsgruppering A-liste

Gruppe	Navn	Mænd		Kvinder		Alle	
		Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
A-01	Infektiøse inkl. parasitære sygdomme	8	2,9	8	3,5	16	3,2
A-02	Kræft	62	22,5	64	28,3	126	24,9
A-03	Andre svulster (anden neoplasi)	0	0,0	2	0,9	2	0,4
A-04	Sygdomme i blod (-dannende) organer, sygdomme, som inddrager immunsystem	1	0,4	0	0,0	1	0,2
A-05	Endokrine og ernæringsbetingede sygdomme samt stofskiftesygdomme	8	2,9	7	3,1	15	3,0
A-06	Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser	13	4,7	12	5,3	25	5,0
A-07	Sygdomme i nervesystemet og sanseorganerne	9	3,3	6	2,7	15	3,0
A-08	Hjertesygdomme	52	18,5	21	9,7	73	14,4
A-09	Andre kredsløbssygdomme	37	13,4	15	6,6	52	10,3
A-10	Sygdomme i åndedrætsorganer	17	6,2	25	11,1	42	8,3
A-11	Sygdomme i fordøjelsesorganer	7	2,5	10	4,4	17	3,4
A-12	Sygdomme i hud og underhud	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A-13	Sygdomme i knogler, muskler og bindevæv	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A-14	Sygdomme i urin- og kønsorganer	3	1,1	6	2,7	9	1,8
A-15	Komplikationer ved svangerskab, fødsel og barsel	.	.	0	0,0	0	0,0
A-16	Visse sygdomme, der opstår i perinatalperioden	1	0,4	2	0,9	3	0,6
A-17	Medfødte misdannelser og kromosom-anomalier	2	0,7	0	0,0	2	0,4
A-18	Symptomer og abnorme fund, dårligt definerede årsager	6	2,2	10	4,4	16	3,2
A-19	Ulykker	21	7,6	15	6,6	36	7,1
A-20	Selv mord og selvmordsforsøg	25	9,1	15	7,1	40	8,1
A-21	Drab, overfald	2	0,7	4	1,8	6	1,2
A-22	Hændelser med uvis omstændighed	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A-23	Legale interventioner inkl. krigshandlinger (politi, militær, krigstilstand)	0	0,0	0	0,0	0	0,0
A-24	Dødsfald uden medicinske oplysninger	16	1,1	5	0,9	21	1,0
Total		277	100	224	100	501	100